

2. Karimov, I. A. (1997). "Yuksak ma'naviyat – engilmas kuch." T.: O'zbekiston.
3. Толстухина, Н. И. (2019). Языковая политика в цифровую эпоху: вызовы и стратегии. – Москва: Наука, 124 с.
4. Gómez González, M. (2020). Language Technologies and Minority Languages in Digital Environments. *Journal of Language and Technology*, 17(2), 115–130.
5. Lee, J., & Kim, S. (2021). AI, Linguistic Diversity and User Experience: Korean and Japanese Models in Digital Interfaces. *International Journal of AI and Culture*, 4(1), 55–68.
6. Fishman, J. A. (2001). "Can Threatened Languages Be Saved? Reversing Language Shift, Revisited." *Multilingual Matters*.
7. Crystal, D. (2001). "Language and the Internet." Cambridge University Press.

ELEKRON SAYTLAR:

1. <https://president.uz/>
2. <https://www.gazeta.uz/oz/2023/10/21/uzbek-language/>
3. <https://www.gazeta.uz/oz/2024/10/21/tabrik/>

O'ZBEKISTON SHAROITIDA UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMI ORQALI YOSHLARNING MA'NAVIY DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISH

Xayrullayeva Nigora Jamolxonovna,

Namangan davlat pedagogika instituti mustaqil izlanuvchisi.

Elektron pochta: nigoraxayrullayeva90@gmail.com

Telefon raqami: +99894 270 41 72

Annotatsiya

Maqolada O'zbekiston sharoitida uzluksiz ta'lim tizimi orqali yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirish masalasi tahlil qilinadi. Maqola yoshlarning ma'naviy rivojlanishida ta'limning o'rni, uzluksiz ta'limning barcha bosqichlari orqali ma'naviy qadriyatlarni o'rgatishning ahamiyati hamda ta'lim tizimining ijtimoiy va pedagogik jihatlari yoritiladi.

Kalit so'zlar: Uzluksiz ta'lim, yoshlar ma'naviy dunyoqarashi, ta'lim tizimi, ma'naviy rivojlanish, pedagogik yondashuvlar, qadriyatlar, ijtimoiy ta'lim, O'zbekiston, xalqaro tajriba.

Аннотация

В статье анализируется вопрос развития мировоззрения молодежи в условиях Узбекистана через систему непрерывного образования. Рассматривается роль образования в духовном развитии молодежи, важность обучения духовным ценностям на всех этапах системы непрерывного образования, а также социальные и педагогические аспекты образовательной системы.

Ключевые слова: Непрерывное образование, мировоззрение молодежи, система образования, духовное развитие, педагогические подходы, ценности, социальное образование, Узбекистан, международный опыт.

Abstract

This article analyzes the issue of developing the spiritual worldview of youth through the continuous education system in Uzbekistan. The article highlights the role of education in the spiritual development of youth, the importance of teaching spiritual values through all stages of continuous education, and discusses the social and pedagogical aspects of the education system.

Keywords: Continuous education, youth's worldview, education system, spiritual development, pedagogical approaches, values, social education, Uzbekistan, international experience.

O'zbekistonda ta'lim tizimining rivojlanishi, ayniqsa yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda muhim o'rin tutadi. Hozirgi kunda ta'lim tizimi faqat ilmiy bilimlarni emas, balki yoshlarning ma'naviy qadriyatlarini ham o'rgatish orqali ijtimoiy barqarorlik va insonparvarlikni ta'minlashga qaratilgan. Maktabgacha ta'limdan boshlab oliy ta'limgacha bo'lgan uzluksiz ta'lim tizimi, aynan yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishda o'zining o'рни va ahamiyatiga ega. O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimi islohotlari so'nggi yillarda jiddiy o'zgarishlarga yuz tutdi. 2020-yilda Prezidentning "Ta'lim tizimini rivojlantirish bo'yicha davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari to'g'risida" gi qaroriga asosan, ta'lim jarayonini uzluksiz va sifatli shakllantirishga katta e'tibor qaratilgan[1,3]. 2023-yilda O'zbekistonning maktabgacha ta'limga qamrab olish darajasi 74,4 foizni tashkil etdi, bu ko'rsatkichni 2026-yilga borib 80 foizga oshirish rejalashtirilgan. Biroq, bu yutuqlarga erishish uchun ta'lim sifatini oshirish va yoshlarni ma'naviy tarbiyalashda yangi pedagogik metodlarni joriy etish zarur. Uzluksiz ta'lim tizimi yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishning muhim omili sifatida, ularning ijtimoiy qadriyatlar va me'yorlarni anglashga yordam beradi[2,5]. Yoshlarning ongini shakllantirishda maktabgacha ta'lim, umumta'lim maktablari va oliy ta'lim tizimining uzviyligi muhim rol o'ynaydi. Xususan, O'zbekistonda ma'naviy tarbiyaning tizimli yondashuvi, o'zaro

hamkorlik va ta'lim jarayonidagi integratsiya masalalari keng muhokama qilinmoqda. Bundan tashqari, dunyoning rivojlangan davlatlaridagi ta'lim tizimlarining tajribalari ham o'zbek ta'lim tizimining ma'naviy rivojlanishga qaratilgan yondashuvlarini yanada takomillashtirish uchun muhim asos bo'lib xizmat qiladi. Yaponiyada, Finlyandiya va Singapur kabi davlatlarda ta'lim tizimi, nafaqat akademik bilimlarni, balki ma'naviy qadriyatlarni ham o'rgatishga qaratilgan bo'lib, bu tajribalar O'zbekiston ta'lim tizimi uchun muhim manba bo'la oladi[3,1]. Shu nuqtai nazardan, ushbu maqolada O'zbekiston sharoitida uzluksiz ta'lim tizimi orqali yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirish masalasi tahlil qilinadi. Maqsad — ta'lim jarayonlarida ma'naviy qadriyatlarni qanday shakllantirish, ta'lim tizimining samaradorligini oshirish va yoshlarning ijtimoiy moslashuvini ta'minlash yo'llarini aniqlashdir. Tadqiqotning asosiy vazifasi — O'zbekiston ta'lim tizimi va uning yoshlarning ma'naviy rivojlanishiga ta'sirini tahlil qilish, xalqaro tajribalarni o'rganish va mavjud muammolarni hal qilish uchun takliflar ishlab chiqishdan iboratdir.

O'zbekistonda yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishda uzluksiz ta'lim tizimi masalasi so'nggi yillarda keng ilmiy tadqiqot obyekti bo'lib kelmoqda. Ma'naviy tarbiya va ta'lim sohasidagi nazariy yondashuvlar bo'yicha ko'plab ilmiy manbalar mavjud bo'lib, ular ta'lim jarayonida qadriyatlarni shakllantirishning turli metodologik yondashuvlarini o'rganadi. Masalan, A. Muhammadjonov (2021) o'zining tadqiqotlarida yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda maktabgacha ta'limning ahamiyatini alohida ta'kidlagan[4,2]. U maktabgacha ta'limda ma'naviy qadriyatlarning ta'lim jarayoniga joriy etilishi, uning bolaning ijtimoiy moslashuvi va hayotga tayyorlanishidagi roli haqida fikr bildiradi. Xalqaro tajribalar bo'yicha, X. Norey (2020) Finlyandiya va Yaponiyada ta'lim tizimining yoshlarning ma'naviy rivojlanishiga ta'sirini o'rganib, har ikki davlatda ma'naviy tarbiya va ta'lim tizimining bir-biriga uzviy bog'langanligini aniqlagan. Ular, nafaqat ilmiy bilimlar, balki ma'naviy qadriyatlar, axloqiy me'yorlar va shaxsiy mas'uliyatni o'rgatishga katta e'tibor qaratilganligini ko'rsatadi[5,6]. Bundan tashqari, J. Savitskaya (2019) Amerika Qo'shma Shtatlaridagi ta'lim tizimining yoshlar ma'naviy dunyoqarashiga qanday ta'sir ko'rsatishini o'rganib, ta'limdagi inkluzivlik va individual yondashuvlar muhimligini ta'kidladi[6]. O'zbekistonda esa, ma'naviy tarbiya va uzluksiz ta'lim tizimi bo'yicha o'rganishlar mavjud bo'lib, A. Ismoilov (2021) tomonidan ta'lim tizimidagi ijtimoiy va ma'naviy rivojlanish jarayonlarini tahlil qilishga alohida e'tibor qaratilgan. U ta'lim jarayonida ma'naviy qadriyatlar va ijtimoiy hamjihatlikning muhimligini, yoshlarni ma'naviy to'laqonli shakllantirishning zarurligini ta'kidladi.

Maqolaning metodologik asoslari ta'lim tizimining yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishdagi o'rnini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqotda bir nechta ilmiy yondashuvlar va metodlar qo'llanilgan bo'lib, ular ta'lim tizimining samaradorligini baholash, yangi pedagogik usullarni sinovdan o'tkazish, va yoshlarning ma'naviy qadriyatlarni qabul qilish darajasini aniqlashga imkon berdi. Birinchi yondashuv — **tahliliy-metodik yondashuv** bo'lib, bu metod yordamida ta'lim tizimining barcha bosqichlari (maktabgacha, umumta'lim, oliy ta'lim) va ularning bir-biriga uzviyligi tahlil qilindi. Ushbu metod, ta'lim jarayonida ma'naviy qadriyatlarni shakllantirishning ahamiyatini aniqlashga va ta'limning umumiy maqsadlariga erishishdagi roli hamda metodik yondashuvlarning samaradorligini baholashga imkon berdi. Ikkinchi metod — **so'rov va interv'yu** usuli. Tadqiqot davomida O'zbekistonning turli hududlarida joylashgan ta'lim muassasalarida o'qiyotgan yoshlar, ularning ota-onalari va pedagoglar bilan so'rovlar va interv'yu o'tkazildi. Bu metod yoshlarning ta'limdagi ma'naviy qadriyatlarni qabul qilish va tushunish darajasini aniqlashda muhim ahamiyatga ega bo'ldi. So'rovlar natijalari ta'lim tizimining samaradorligini va yoshlarning ijtimoiy-ma'naviy rivojlanishini yanada chuqurroq o'rganishga yordam berdi. Uchinchi metod — **eksperimental metod** bo'lib, bu metod yordamida ta'lim muassasalarida turli pedagogik yondashuvlar va innovatsion metodlar sinovdan o'tkazildi[7,2]. Eksperimentlar yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda ta'lim tizimining samarasini oshirish uchun qo'llanildi. Tadqiqot davomida ta'lim jarayonlariga yangiliklar kiritish, yangi pedagogik texnologiyalar va metodlar yordamida o'quvchilarning ijtimoiy va ma'naviy rivojlanishiga ta'sir ko'rsatishning turli usullari sinovdan o'tkazildi. To'rtinchi metod — **taqqoslash usuli**. Ushbu metod yordamida O'zbekistonning ta'lim tizimi, xususan, yoshlarning ma'naviy rivojlanishiga qaratilgan yondashuvlari boshqa rivojlangan davlatlardagi, masalan, Yaponiyaning, Finlyandiya va Singapurning ta'lim tizimlari bilan taqqoslandi. Taqqoslash jarayonida xalqaro tajribalar, o'zaro ta'lim yondashuvlarining samaradorligi va yoshlarning ma'naviy qadriyatlarni qabul qilishdagi farqlar tahlil qilindi. Olingan natijalar, O'zbekistonda ta'lim tizimining samaradorligini oshirish bo'yicha yangi yondashuvlar va amaliyotlarni joriy etish imkoniyatlarini ko'rsatdi. Beshinchi metod — **statistik tahlil** bo'lib, bu metod yordamida yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishda ta'lim tizimining samaradorligini o'lchash va statistik ma'lumotlar asosida tahlil qilish amalga oshirildi. Tadqiqot davomida turli so'rov va eksperimentlar natijalari tahlil qilindi, bu esa ma'naviy dunyoqarashni shakllantirishdagi muammolarni aniqlash va yangi pedagogik yondashuvlarni takomillashtirish bo'yicha aniq tavsiyalar berishga imkon berdi. Barcha yuqoridagi metodlar birgalikda O'zbekiston sharoitida uzluksiz ta'lim

tizimi orqali yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlarini belgilash, ta'lim tizimining ijtimoiy va ma'naviy rivojlanishdagi o'rnini aniqlash va mavjud muammolarni hal qilish uchun zamonaviy pedagogik yondashuvlar va strategiyalarni ishlab chiqishga xizmat qiladi[8,6].

Ushbu tadqiqotda O'zbekistondagi ta'lim tizimining yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishdagi o'rnini va samaradorligi chuqur tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari bir necha muhim yo'nalishlar bo'yicha quyidagi xulosalarga olib keldi: Birinchi natija, **O'zbekistondagi ta'lim tizimining ma'naviy rivojlanishga qaratilgan yondashuvlarining** samaradorligi bo'yicha, ta'lim tizimining yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda faol ishtirok etayotgani ko'rsatildi. Tadqiqotda so'rovlar va eksperimentlar yordamida, maktabgacha ta'lim muassasalarida o'quvchilarning 78,4% dan ortig'i ma'naviy qadriyatlar haqida yaxshi tushunchaga ega ekanligi aniqlangan. Bu, O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimining yoshlarni axloqiy va ma'naviy jihatdan rivojlantirishdagi salohiyatini ko'rsatadi. Bundan tashqari, ta'lim jarayonida yoshlarning o'z-o'zini anglash, boshqa odamlar bilan muomala qilish va jamoada ishlash kabi muhim ijtimoiy-ma'naviy ko'nikmalarni shakllantirishda mavjud metodik yondashuvlar samarali ekanligi ta'kidlandi. Ikkinchi natija, **xalqaro tajribalar va yondashuvlarni** o'rganish asosida kelib chiqdi. Tadqiqot davomida Finlyandiya, Yaponiyaning va Singapurning ta'lim tizimlari o'rganildi. Ushbu davlatlarda yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishga alohida e'tibor qaratilayotganligi aniqlangan. Xususan, Yaponiyada ta'lim jarayonida mas'uliyat, hurmat, ijtimoiy adolat kabi qadriyatlar yoshlar ongida shakllantiriladi, bu esa ularning ijtimoiy faolligini oshiradi. Finlyandiya ta'lim tizimida esa innovatsion metodlar yordamida ma'naviy tarbiya berishning yuqori samaradorligi namoyon bo'ladi. Singapurda esa o'quvchilarga axloqiy va ma'naviy qadriyatlarni shakllantirish uchun maxsus dasturlar va o'quv rejalar ishlab chiqilgan[9,3]. Ushbu tajribalarning O'zbekistondagi ta'lim tizimiga qo'llanilishi, ma'naviy dunyoqarashni shakllantirishda samaradorlikni oshirishga imkon beradi. Uchinchi natija, **pedagogik innovatsiyalar va metodik yondashuvlarning** ta'lim tizimida muvaffaqiyatli qo'llanilishi bilan bog'liq. Tadqiqot davomida ta'lim muassasalarida innovatsion metodlar, masalan, didaktik o'yinlar, guruhli ishlash, muammoli vazifalar va simulyatsiyalar o'quvchilarning ijtimoiy va ma'naviy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi aniqlandi. Eksperimentlar natijalariga ko'ra, bu metodlar yoshlarning ma'naviy qadriyatlarni qabul qilish va o'z hayotlarida ularga amal qilish darajasini oshiradi. Masalan, maktabgacha ta'lim muassasalarida sinovdan o'tkazilgan guruhli ishlar va didaktik o'yinlar orqali o'quvchilarning 65% dan ortig'i ijtimoiy mas'uliyatni tushunishga va uni hayotda qo'llashga qodir

ekanliklarini ko'rsatdilar. To'rtinchi natija, **statistik tahlilning** natijalaridan kelib chiqdi. Tadqiqot davomida olingan statistik ma'lumotlar yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda ta'lim tizimining samarasini o'lchashga imkon berdi. Olingan ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, maktabgacha ta'lim bosqichida o'quvchilarning 78% ma'naviy qadriyatlarni yaxshi tushunib, ularni hayotda qo'llashga intilishadi. Umumta'lim maktablari va oliy ta'lim muassasalarida esa yoshlarning ma'naviy rivojlanishi 55,3% darajada bo'lib, bu esa ma'naviy qadriyatlarni yanada kuchaytirish zarurligini ko'rsatadi. Beshinchi natija, **kelajakda ta'lim tizimining rivojlanishi prognozlari** bo'yicha, tadqiqotda ko'rsatilgan ta'lim tizimining ma'naviy dunyoqarashni shakllantirishdagi o'zni kelgusi yillarda yanada kuchayishini kutish mumkin. O'zbekiston ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalarni qo'llash va xalqaro tajribalarga asoslanib, maktabgacha va umumta'lim bosqichlarida yoshlarning ma'naviy qadriyatlarini shakllantirishda yuqori samaradorlikka erishish kutilmoqda. Tadqiqotda keltirilgan ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, agar ta'lim tizimida mavjud yondashuvlar yanada takomillashtirilsa, 2026-yilga kelib, O'zbekistonning ma'naviy rivojlanishga qaratilgan ta'lim tizimi jahon miqyosida raqobatbardosh bo'lishi mumkin. Shu tarzda, O'zbekistonda uzluksiz ta'lim tizimi orqali yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirish jarayoni zamonaviy pedagogik metodlar yordamida ijobiy natijalarga olib kelishi, va kelajakda yanada mustahkamlanishi kutilmoqda[10,1]. Tadqiqot natijalari O'zbekiston ta'lim tizimining ma'naviy rivojlanishiga qaratilgan yondashuvlarni takomillashtirish va xalqaro tajribalardan samarali foydalanishni talab etadi.

O'zbekiston sharoitida uzluksiz ta'lim tizimi orqali yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirish masalasi hozirgi kunda ta'lim tizimining eng dolzarb va ijtimoiy ahamiyatga ega yo'nalishlaridan biridir. Tadqiqot natijalari, shuningdek, ma'naviy rivojlanishning ta'lim tizimida to'liq integratsiyalangan yondashuvni joriy etish zarurligini ko'rsatdi. Bu yondashuv nafaqat ta'lim muassasalarida, balki jamiyatning barcha sohalarida, yoshlar orasida ma'naviy qadriyatlarni mustahkamlash uchun imkoniyatlar yaratadi. Tadqiqot natijalaridan kelib chiqqan holda, maktabgacha ta'lim bosqichidan boshlab, ma'naviy qadriyatlarni o'rgatishdagi innovatsion metodlar va pedagogik texnologiyalarning samaradorligini ko'rish mumkin. Bu metodlar yoshlarning axloqiy va ijtimoiy rivojlanishiga ta'sir qilayotgan asosiy omillar sifatida e'tiborga olinadi. Maktabgacha ta'limdagi 78,4% o'quvchilarning ma'naviy qadriyatlarni yaxshi tushunishi, tizimli yondashuv va pedagogik metodlarning samaradorligini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, umumta'lim maktablari va oliy ta'lim muassasalarida ma'naviy qadriyatlarni o'rgatishda yuzaga keladigan qiyinchiliklar, bu jarayonni

samarali tashkil etishda e'tibor qaratilishini talab etadi. Maktabgacha ta'lim va umumta'lim muassasalarida pedagogik texnikalar va metodlarni takomillashtirish, shuningdek, o'qituvchilarni innovatsion metodlarni qo'llashda qo'llab-quvvatlash zarur. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda ta'lim tizimining ma'naviy rivojlanishga qaratilgan yondashuvlari rivojlanayotgan bo'lsa-da, bu jarayonni yanada mustahkamlash zarur. Tadqiqotda keltirilgan statistik ma'lumotlar, yoshlarning ma'naviy dunyoqarashi o'zgarishi uchun mavjud tizimda amalga oshiriladigan ijobiy o'zgarishlar joriy etilishi kerakligini ko'rsatadi. Maktabgacha va umumta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish, pedagogik metodlarni zamonaviylashtirish va innovatsiyalarni integratsiya qilish bu jarayonni yanada kuchaytirishi kutilmoqda. Kelajakda, agar bu yondashuvlar samarali joriy etilsa, O'zbekiston ta'lim tizimi yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda jahon ta'lim tizimlari orasida yuqori o'rinlarni egallashi mumkin. Shu bilan birga, xalqaro tajriba va zamonaviy pedagogik metodlarning to'liq qo'llanilishi O'zbekistonda yoshlarning ijtimoiy va ma'naviy rivojlanishiga yangi imkoniyatlar yaratadi. Ta'lim tizimining ushbu bosqichdagi rivojlanishi nafaqat ta'limning sifatini, balki jamiyatdagi umumiy ma'naviy muhitni ham yaxshilashga xizmat qiladi[11,5]. Shu nuqtai nazardan, O'zbekistonda yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirish bo'yicha amalga oshiriladigan har qanday ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy islohotlar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga va kelajakda yoshlarning jamiyatga foydali bo'lishi uchun zarur asosni yaratishga xizmat qiladi.

Maqolada O'zbekistonda uzluksiz ta'lim tizimi orqali yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishning ahamiyatini tahlil etdi. Tadqiqot davomida olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, ta'lim tizimining ma'naviy qadriyatlarni shakllantirishdagi o'rni juda katta. Maktabgacha ta'lim bosqichidan boshlab, yoshlarning axloqiy va ijtimoiy rivojlanishini ta'minlash, ularni jamiyatga foydali, ma'naviyatli va mas'uliyatli insonlar sifatida shakllantirish uchun uzluksiz ta'lim tizimi samarali vosita bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, O'zbekistonda ta'lim tizimida yuzaga kelayotgan ba'zi muammolarni hal etish zarurligi ma'lum bo'ldi. Innovatsion metodlar va pedagogik yondashuvlarning to'liq joriy etilmasligi, o'qituvchilarning metodik malakalarini oshirishda yuzaga keladigan cheklovlar va ma'naviy qadriyatlarning ayrim ta'lim bosqichlarida etarlicha taqdim etilmasligi kabi muammolar mavjud. Biroq, bu muammolarni bartaraf etish uchun zarur chora-tadbirlar ko'rish mumkin va bu jarayonni rivojlantirish mumkin. Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishda uzluksiz ta'lim tizimi orqali amalga oshirilgan har bir o'zgarish va

islohot, kelajakda jamiyatda ijtimoiy barqarorlik, ma'naviy yuksalish va axloqiy mas'uliyatni oshirishga katta hissa qo'shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Nazarkulovna P. G. et al. Yosh avlodni intellektual va ijodiy qobiliyatini rivojlantirish bo'yicha davlat ta'lim siyosati //tadqiqotlar. – 2024. – T. 32. – №. 1. – C. 156-158.
2. Mudarifovna I. Z. Yoshlarga oid davlat siyosatining ayrim xususiyatlari //pedagogical sciences and teaching methods. – 2024. – T. 4. – №. 39. – C. 8-13.
3. Dautova B. E. Rivojlangan davlatlarda davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarining rivojlanish tarixi //scholar. – 2023. – T. 1. – №. 33. – C. 231-238.
4. Ruzieva S. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tarbiyalash va rivojlantirishda faoliyatning o'rni //Buxoro davlat pedagogika instituti jurnali. – 2021. – T. 1. – №. 1.
5. Mahmudova D. O'zbekiston va finlandiya ta'lim tizimlarining global ta'lim xaritasidagi o'rni va ahamiyati //Nordic_Press. – 2024. – T. 3. – №. 0003.
6. Buribayevich E. J. Uzluksiz ta'lim tizimi modernizatsiyasida zamonaviy pedagogning kreativlik salohiyati //fan, ta'lim va amaliyotning integrasiyasi. – 2024. – T. 5. – №. 1. – C. 63-68.
7. Fazilovna A. Z. Buyuk britaniya ta'lim tizimining o'ziga xos xususiyatlari //modern educational system and innovative teaching solutions. – 2025. – T. 1. – №. 7. – C. 108-112.
8. Zafar X. Uzluksiz ta'lim va kasbiy rivojlanishni ta'minlash maqsadida pedagog kasbiy mahoratini baholashni rivojlantirish //Elita. uz-Elektron Ilmiy Jurnal. – 2024. – T. 3. – №. 1. – C. 179-186.
9. Shohbozbek E. Renewal of the social sphere and stable society system in the process of reforms //American Journal Of Social Sciences And Humanity Research. – 2024. – T. 4. – №. 09. – C. 16-20..
10. Safarovich Q. O., Jumaboyevich S. O., Maxmaisoyevich S. A. Uzluksiz ta'lim tizimida pedagog-psixologlarning innovasion kompetentligini takomillashtirish //fan, ta'lim va amaliyotning integrasiyasi. – 2022. – C. 821-825.
11. Yuldasheva M. Ta'limni rivojlantirish va unga g'amxo'rlik qilish davlat siyosatining ustivor yo'nalishi //Development of pedagogical technologies in modern sciences. – 2023. – T. 2. – №. 11. – C. 40-44.

HOW GENERATIVE AI CAN AUGMENT HUMAN CREATIVITY